

Tema 2: Sistemi linearnih jednačina i vektori

1. Determinantnim kriterijumom dokazati da vektori $a_1=(1,2,2,2)$, $a_2=(-2,1,0,-1)$, $a_3=(0,2,-2,2)$ i $a_4=(3,-1,1,2)$ obrazuju bazu prostora $\mathbb{R}^4$. Vektor $b=(-8,11,-7,2)$ predstaviti preko vektora a_1, a_2, a_3, a_4 primjenom Kroneker-Kapelijeve teoreme. Izvršiti provjeru. Koliko ima tih predstavljanja i zašto?

$$x + 2y - 6 \leq 0$$

2. Riješiti sistem linearnih nejednačina $x \geq 0$. Ako sistemu dodamo nejednačinu $y \leq a$,
 $x - y \leq 0$
 diskutovati novi sistem u zavisnosti od parametra a .

3. Vektor $x = (a-1, 2a, -a)$ izraziti preko vektora $x_1 = (1,1,1)$, $x_2 = (1, a+1, 1)$ i $x_3 = (1, 1, a)$ kada je to moguće, i provjeriti. Uraditi diskusiju u svim mogućim slučajevima.

4. Odrediti vrijednost realnog parametra a tako da se vektor $x = (1,0,1)$ može predstaviti kao linearna kombinacija vektora $a_1 = (1,2,a)$, $a_2 = (2,3,1)$ i $a_3 = (2,1,-1)$, a da pritom vektori a_1, a_2 i a_3 čine bazu vektorskog prostora. U tom slučaju, predstaviti vektor x preko datih vektora.

5. Za koju vrijednost parametra a vektor $x = (2,7,5)$ se može izraziti kao linearna kombinacija vektora $x_1 = (1,2,-1)$, $x_2 = (2,6,0)$ i $x_3 = (3,7,a-4)$. Obrazložiti svaki od slučajeva, a u svakom slučaju kada je predstavljanje moguće, vektor x izraziti kao njihovu linearnu kombinaciju.

6. U zavisnosti od parametra a , diskutovati i naći rješenja sledećeg sistema linearnih jednačina:

$$x_1 + 4x_2 + 5x_3 - 2x_4 = 6$$

$$2x_1 + ax_2 + 2x_3 + 2x_4 = 3$$

$$2x_1 + \quad -6x_3 + 8x_4 = 1$$

7. Za koje vrijednosti parametra a se vektor $x = (2,5,a)$ može izraziti kao linearna kombinacija vektora $x_1 = (1,2,8)$, $x_2 = (1,5,2)$, $x_3 = (2,8,5)$. U svakom slučaju kada je to predstavljanje moguće, vektor x prikazati kao linearnu kombinaciju vektora x_1, x_2, x_3 . Da li vektori x_1, x_2, x_3 predstavljaju bazu vektorskog prostora $\mathbb{R}^3$?

8. Odrediti parametar a tako da matrica $A = \begin{bmatrix} 3 & 1 & 1 & 4 \\ a+1 & 5 & 11 & 2 \\ 1 & 7 & 17 & 3 \\ 2 & 2 & 4 & 3 \end{bmatrix}$ ima najmanji rang. Koliki je njen rang za ostale vrijednosti parametra a ?

9. Pokazati da se vektor $x=(-1,1,1)$ može predstaviti preko vektora $x_1=(1,0,-2)$, $x_2=(-2,-1,-2)$ i $x_3=(1,0,2)$. Na koliko načina je moguće predstavljanje? Izvršiti provjeru.

10. Riješiti sistem koristeći Kramerove formule

$$x - y + 2z = 2$$

$$x + y = 0$$

$$x - z = 3$$

U slučaju saglasnosti, izvršiti provjeru.